

Neoadjuvante chemotherapie

Bij borstkanker

Borstkanker is de meest voorkomende vorm van kanker bij vrouwen in Nederland. Jaarlijks wordt bij bijna 15.000 vrouwen en ongeveer 100 mannen borstkanker gediagnosticeerd. Als de ziekte in een vroeg stadium wordt ontdekt, is de prognose goed.

Samen met u en uw behandelend specialist is gekozen voor neoadjuvante chemotherapie. Dit is chemotherapie voorafgaand aan een operatie.

Waarom neoadjuvante chemotherapie?

- Om de tumor te verkleinen
- Om eventuele uitzaaiingen in de oksel te verkleinen
- Om mogelijke, onzichtbare uitzaaiingen te vernietigen
- Om de prognose te verbeteren
- Een combinatie van bovenstaande

Als voorafgaand aan een operatie duidelijk is dat aanvullend (adjuvante) chemotherapie nodig is, kan het voordelen hebben om hier al vóór de operatie mee te starten. Bij een grotere tumor kan neoadjuvante chemotherapie de tumor in de borst kleiner maken, waardoor de kans groter wordt dat een borstsparende operatie mogelijk is. Tegelijkertijd worden ook mogelijke, nog onzichtbare uitzaaiingen vernietigen.

Als de tumor agressieve kenmerken heeft, uitlopers heeft die mogelijk in de huid of de spier groeien of er al uitzaaiingen in de lymfeklieren aanwezig zijn, is de kans groter dat alle tumorweefsel en eventueel aangetaste klieren tijdens de operatie mee verwijderd kunnen worden. Een bijkomend voordeel van neoadjuvante chemotherapie is dat het effect van de chemotherapie op de tumor zichtbaar is, omdat de tumor nog in de borst zit.

Zorgpad mammacarcinoom

Wanneer er bij u borstkanker wordt geconstateerd krijgt u te maken met verschillende specialisten, het mammateam. Zij zijn gespecialiseerd in het onderzoeken en behandelen van borstkanker. De werkwijze van dit team is erop gericht zo snel en zorgvuldig mogelijk alle benodigde informatie te verzamelen om de behandeling te starten. Voorafgaand aan de behandeling zullen er een aantal onderzoeken en afspraken plaats vinden, zodat er in overleg met u een goed doordacht behandelplan gestart kan worden. Hierbij vindt een nauwe samenwerking plaats tussen chirurg, internist-oncoloog, plastisch chirurg, radioloog, radiotherapeut, patholoog, nucleair geneeskundige, verpleegkundig specialisten en specialisten uit het Erasmus MC.

Multidisciplinair overleg (MDO)

Alle patiënten met een afwijking in de borst worden besproken in een gespecialiseerd behandelteam. Dit overleg vindt elke dinsdag- en donderdagmiddag plaats. De volgende specialisten nemen eraan deel: chirurg, internist-oncoloog, plastisch chirurg, radioloog, radiotherapeut, patholoog, nucleair geneeskundige en verpleegkundig specialist. Op dinsdag neemt ook het Erasmus MC deel aan dit overleg. Aan de hand van de foto's, weefselonderzoek en andere uitslagen

Neoadjuvante chemotherapie

wordt een behandeladvies gegeven wat met u wordt besproken door de chirurg en/of de verpleegkundig specialist. Uw huisarts krijgt een verslag van dit overleg.

Afspraak met chirurg en/of verpleegkundig specialist

Na het MDO wordt u op de polikliniek gezien en zullen uitslagen en het behandelplan worden besproken. U zal voor de neoadjuvante chemotherapie verwezen worden naar de internist-oncoloog. Na een aantal kuren chemotherapie (meestal na vier of vijf) wordt opnieuw een MRI-scan gedaan om het effect van de chemotherapie te monitoren en komt u voor de uitslag terug bij de chirurg. We adviseren u om bij alle afspraken iemand uit uw naaste omgeving mee te nemen naar. Noteer de vragen die u heeft, zodat deze besproken kunnen worden tijdens de afspraak. Wij hebben er geen bezwaar tegen als u het gesprek wilt opnemen met behulp van bijvoorbeeld uw smartphone of andere apparatuur.

De oncologisch chirurg

Onze oncologisch chirurgen zijn mw. T. Lans en mw. M. Reichart. Van de oncologisch chirurg krijgt u in eerste instantie het behandelplan te horen. De internist-oncoloog is uiteindelijk uw hoofdbehandelaar gedurende de chemotherapie. Wanneer de neoadjuvante chemotherapie is afgerond komt u weer terug bij de oncologisch chirurg om de operatie te bespreken en wordt u hiervoor ingepland. De chirurg opereert u en is tevens hoofdbehandelaar wat betreft het chirurgische traject.

Verpleegkundig specialist en casemanager

Onze verpleegkundig specialisten zijn mw. S. Dietvorst en mw. A. Kluijfhout. Zij zijn uw aanspreekpunt gedurende uw behandeltraject, maar ook nadien in de nazorgfase. Beiden werken nauwe samen met de chirurg als de internist-oncoloog, wat maakt dat zij op de hoogte zijn van zowel het chirurgische als het oncologische traject. Voor al uw vragen over uw behandeling kunt u dus bij hen terecht.

Mogelijke onderzoeken en afspraken voorafgaand aan start chemotherapie

- MRI-scan
- Jodiumzaadje plaatsen
- PET-CT scan
- Oncoloog
- Oncologieverpleegkundige
- Radiotherapeut
- Plastisch chirurg
- Erfelijkheidsonderzoek Erasmus MC
- Fertiliteitsbehoud (indien er nog een kinderwens bestaat)

Beeldvorming, onderzoeken en consulten:

- Locatie Goes: route 42 (088 125 43 60)
- Locatie Vlissingen: afdeling Radiologie (088 125 55 81)

MRI -scan

Voorafgaand, halverwege en soms ook nog aan het einde van de neoadjuvante chemotherapie vindt een MRI-scan plaats. Een MRI-scan van de borst is een onderzoek waarbij beelden van de borsten gemaakt worden met behulp van een magnetisch veld en radiogolven. Er wordt geen gebruik gemaakt van röntgenstraling. Het sterke magneetveld en de radiogolven zijn voor zover bekend niet schadelijk voor het lichaam. U ligt op uw buik met uw borsten in een soort van kommetjes. Het onderzoek is niet pijnlijk en duurt ongeveer 30 minuten. U hoeft niet nuchter te zijn. Van tevoren wordt gevraagd of u last heeft van claustrofobie en of u ergens metaal heeft in uw lichaam.

Meer informatie vindt u op [Adrz.nl/mri](https://www.adrz.nl/mri).

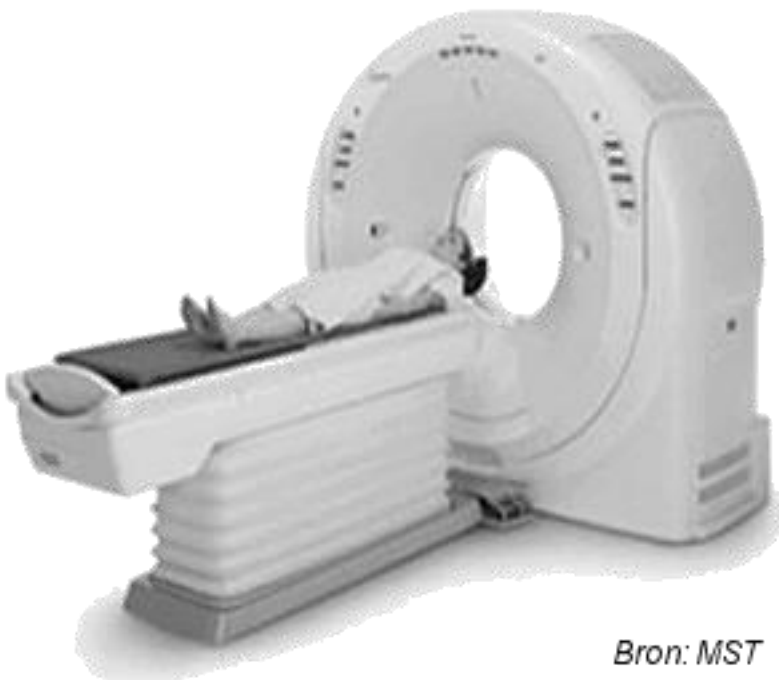
Jodiumzaadje plaatsen

Het kan nodig zijn om de plaats waar de tumor zit voorafgaand aan de behandeling met chemotherapie te markeren. Dit wordt gedaan door middel van een jodiumzaadje. Het jodiumzaadje is van metaal en 4 mm groot. Het is licht radioactief en geeft een lage dosis straling af die niet schadelijk is voor de gezondheid van u en uw omgeving. Het jodiumzaadje wordt met behulp van een echografie of een stereotactisch biopt op de afdeling radiologie ingebracht. Dit om te voorkomen dat de oorspronkelijke plaats waar de tumor in de borst heeft gezeten niet meer is terug te vinden tijdens operatie. Het jodiumzaadje geeft de plaats aan waar de tumor zit/zat.

U vindt onze informatiefolder op [Adrz.nl/onderzoeken-behandelingen](https://www.adrz.nl/onderzoeken-behandelingen).

PET-CT-scan

Soms is het nodig om onderzoek van het hele lichaam te verrichten om eventuele uitzaaiingen op te sporen. Dit wordt gedaan met een PET-CT-scan. Bij deze scan wordt een kleine hoeveelheid radioactieve glucose toegediend. Hiermee kunnen tumoren, uitzaaiingen en ontstekingen in beeld worden gebracht.

Bron: MST

U vindt onze informatiefolder op [Adrz.nl/onderzoeken-behandelingen](https://www.adrz.nl/onderzoeken-behandelingen).

Internist-oncoloog

Onze internist-oncologen zijn mw. E. Janssens-van Vliet, dhr. H. van Halteren en mw. K. Hoeben. Voor de behandeling van chemotherapie wordt u verwezen naar de internist-oncoloog en/of de verpleegkundig specialist. Tijdens het eerste gesprek krijgt u informatie over de soort chemotherapie, het aantal behandelingen dat u gaat krijgen en de mogelijke bijwerkingen. De internist-oncoloog is de hoofdbehandelaar tijdens de behandeling met chemotherapie.

Oncologieverpleegkundige

Voordat u start met de neoadjuvante chemotherapie heeft u een intakegesprek met een oncologieverpleegkundige. De oncologieverpleegkundige zal u uitgebreid informeren over de behandeling en de daarbij aanvullende informatie.

Radiotherapeut

Dit betreft een kennismakingsgesprek vóór het starten van de chemotherapie, omdat u mogelijk na de chemotherapie en de operatie in aanmerking komt voor radiotherapie (bestraling).

Plastisch chirurg

De plastisch chirurgen zijn dhr. D. Goossens en mw. D. Meij. Voor de operatie krijgt u mogelijk ook een afspraak bij de plastisch chirurg om de mogelijkheden van eventuele plastische chirurgie in combinatie met de operatie van de chirurg te bespreken. Deze afspraak kan tijdens maar ook, als u dit prettig vindt, voor de eerste chemotherapie al gepland worden.

Erfelijkheidsonderzoek

Soms is het wenselijk om voor de operatie te weten of er sprake is van een genmutatie (erfelijke borstkanker). De uitslag van genetisch onderzoek kan van belang zijn bij beslissingen die genomen moeten worden omtrent de operatie. Indien dit onderzoek naar erfelijke borstkanker nodig is, bespreekt uw specialist dit met u en wordt u verwezen naar het klinisch genetisch centrum.

Fertiliteitsbehoud

De behandeling van borstkanker kan schadelijk zijn voor de vruchtbaarheid. Vooraf is nooit met zekerheid te zeggen of iemand blijvend onvruchtbaar wordt. Als er een kinderwens is kunt u verwezen worden naar het Erasmus MC om de mogelijkheden hiervoor te bespreken voorafgaand aan de chemotherapie.

Contact

Mocht u nog vragen hebben naar aanleiding van deze informatie kunt u contact opnemen met:

Borstzorgcentrum

T: 088 125 51 39

E: borstzorgcentrum@adrz.nl

Verpleegkundig specialisten mamma-oncologie:

- Simone Dietvorst
- Anja Kluijfhout